

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXVI. Et ueniunt in domum, & conuenit iterum turba, sic ut non liceret illis uel panes edere. Et cùm audissent qui ad illum attinebant, exierunt ut illum prehenderent. Dicebant enim: ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

primatum inter Apostolos ambituri erant. Ergo conitruit filios dicit vult Christus, ut terrena loqui Matth. 20.
deplorant, & caelstes voces sonent, quibus hominū mentes penetrerent, & peccatorum agnitione ter-
ritas, vero & ardenti salutis studio accendant. Admonet locus hic, quis nominum verus vñsus sit, Vñsus nominum
qua non ab igne Dei prouidentia nobis obtingere multa exempla docent. Quod si ergo eorum nomi-
nibus appellemur, quos olim fidèles Dei seruos & amicos fuisse constat, illorum fidem nos quoq; imi-
tari debere meminerimus. Imprimis in Christianorum nomine, quod commune est omnibus nobis, co-Auctor. 11.
glandum erit, nos illud a Christo habere, quem ita dici oportuit, ut eum conflareret esse vñctum illum,
quem fui populi reges & sacerdotē Deus ab aeterno constituit. Illum ergo regem & sacerdotē agno-
temus, illum audiamus, illi credamus, qui nos quoq; reges & sacerdotes facere dignatus est. Vñbio. Apoc. 1. §.
inter illorum canticis arguitur, qui inter nostri seculi de religione controversias, se nescire dicunt, quem
cum audire, & cui credere debeant. Atqui Christum proficeris ob bone, & Christianus diceris. Quem
egrediam, quam Christum, audias? Cui alij, quam Christo, credas? Sed de his alibi fortassis plura
datur.

Tertio, inter electos Christi Apostolos Iudas proditor numeratur. Vñbi admirandum diuina pro- Iudas proditor
videntia confilium occurrit, cuius ratio humani ingenij acumine nunquam satius inquire potest. Quoad con-
fessum nostram institutionem, hoc exemplo Christus docere voluit, nunquam defūturos qui religionem
quæsum faciat, & sub ipius nomine de ipsis & membris ipsius negotientur. Et sane Iude sectatores 2. Pet. 2.
& factores sunt, quoque hodie veritatis doctrinam producent, Dei gratiam & Christi meritum
pro pecunia vendunt, aut sub Euangelij praetextu sua querunt. Illos ergo nos cauere decet, ne falsis
nominib; imponant. Gloriantur hodie Romani Pontifices Apostolorum successione, cathedra Pe-
tri, & legitima ordinatione ecclesie. Demus illis hac omnia. Atamen Iude instar negationem
carentem Christum & qua ille nobis meruit pro pecunia vendant. Non est ergo, quod Petri autho-
ritatem nobis obijcant. Quin potius cogitent, quid D. Bernhardo respondeant, qui in Sermone ad
Clerum in Concilio Remensi, episcoporum sui seculi mores acerrime reprehendens, inter alia inquit:
Dicit Dominus ad duodecim: Nonne ego vos duodecim elegi, & unus ex vobis diabolus est? Doc-
trina Iesu cum esset electio illa in manu tua, quare elegisti diabolum episcopum? Fratres, sic facit Ie-
susbodus eligens sibi multos diabulos episcopos. Et mox, Episcopi huius temporis auaritiam quomo-
destum? Quod enim sine miserabiliter gemitu dici non posse, Christi opprobria, spuma, flagella, cla-
vis, lanceam, crux & mortem, bac omnia in fornaci auaritiae conflant & profligant in acquisitio-
ne turpia lucri, & premium vniuersitatis suis marsupiis includente festinant, hoc solo sane à Iude I-
udeo differentes, quod illo horum omne emolumenta numero denario iiii compensauit, sibi voraciorē
neglia lucrorum infinitas exigunt pecunias, &c. Dicta sunt hac ante annos quadringentos: qui si
nobis illi de se dici nolunt, agendum ostendunt, quid ab eo tempore in Curia Romana, aut episcoporum
morbis, aut etiam tota eccllesia in melius sit reformatum? Videndum tamen quod Euangelij pro-
fessor, ne paucorum virtutia omnibus in genere impueamus, vel Euangelij doctrinam improba calum-
nem proper eos, qui illa ad suam libidinem abuntur. Ita enim magistratus quoque, coniugium
um artes, & vniuersum omnes hominū ordines damnari mererentur, quando in singulis aliquos
reprobare licet, qui offici sui parum memores, affectibus suis plus aquo indulgent. Nos potius Christi
diffimam audiamus, quam ille Apostolorum ministerio toti orbi proposuit, illam settentur, ut olim
delecta gaudia fruamur cum Christo Iesu, Domino & saluatore nostro, cui debetur benedictio, honor,
gloria & postulas in aeternum. Amen.

HOMILIA XXXVI.

Et uenient in domum, & conuenit iterum turba, sic ut non liceret
illis uel panes edere. Et cum audissent qui ad illum attinebant, exierunt
ut illum prehenderent. Dicebant enim: Alienatus est mente. At scribæ
qui ab Hierosolymis descenderant, dicebant: Beelzebul habet, & per
principem demoniorum ejicit dæmonia.

Argumentum
Vñiam vniuersa nostra salutis ratio, quo ad nos, in hoc potissimum versatur, ut Christum & usus pre-
ago facamus & amplexemur, in quo solo quæcumq; ad salutem faciunt, Deus nobis offert: ipse
loci. Ioan. 17.

C A P V T III.

quod Christus omnia sua ita instituit, ut per ea in sui cognitionem nos perducat, sicut in ipsius doctrina cum miraculis videre licet. At imprimitur edificare, quod suo illo indefesso docendi studiis contentus, in super Apostolos quoque ordinatus, quorum ministerio veritatis doctrina & salutis ipsius cognitio pluribus in locis vulgariter est. At ne quis post ordinatos Apostolos, Christum sacrificio segnus funeris pataret, in presenti narratur quid porro fecerit, & simul iniquitatem ipsius ipsum iudicium exponuntur. Omnia vero hic principius Christus & Christi Iesu fratres erga nos, & mundi huius erga illum ingratitudinem agnosceremus, & illum amplexemus, & fundamur ingredi mundi calumnias, quibus etiam hodie Christi doctrinam oppugnat. Vnde tamen quae singula ex ordine.

Historia paucis comprehenditur. Christus multis & diutinis laboribus fatigatus, cum dispe-

sis domum redit, nimirum quietis & cibi sumendi causa, ut ex sequentibus patet. At rursum in-

nisse recessu populus, undique concurrit, & quidem tanta cum multitudine simili & importuna,

ut ne panibus quidem, ne dum alijs cibis diligentius paratis, recessi possent. Quare ad ipsius operum

Christus, astantes docuit, & miracula edidit, ex quibus principium quod in demoniaco matutino &

ex eo curando fecit, Matthaeus narrat. Quo iterum testatus est, se ad destruendum diabolopre-

misse, ut miseros mortales, quos ille in Dei cognitione & salutis negotio plani cacos & morsu-

re illius tyrannide liberatos, suo spiritu illuminaret, & linguis nostris Dei laudes sollemne pro-

te eò usque docendo & miracula edendo perseverauit, ut pro assumpta humanae naturae infirmitate,

animo deficere videbatur, sui egressi illum ad se recipere, & turbas ad ipsum reverendissime con-

bere conarentur. Nec enim illorum sententia mihi probatur, qui illum a cognitis amentia aufer-

rius, non absque coniunctio, insimulatum esse putant; quando mihiorem interpretationem Gratia nostra

facile admittunt, & illum a cibo capiendo per populi concursum impedium suisse dicitur, tria mihi delinquum oriri solet, & paulo ante Apollinariorum catalogus præmissus sit, cum quibus illum contra

ingressus est, & quos ego nihil unquam in honestius de illo logi voluntate crediderim. Pictusque

officium potius præstissem, quam aliquid per coniunctio dixisse videbatur. Nobis autem in precep-

tione personae consideranda venient.

In Christo primum ardens nostra salutis studium eluet. Alibi saepe huius causa videntur, quia bunc cibum suum esse faterur, ut faciat voluntatem patrii sui, que quoad ipsum non alia tibi queat. Ut omnes in se credentes saluos faciat, nec quenquam ad se venientem foras ejiciat. At ne quis ab illo inanibus verbis lacrari putet, docere & salutem nostram operari nunquam deficit ab am-
pore quo manifestatus est, sed hinc inde obambulans Iudeam & Galileam omnem doctrinam &
ruraculos replete. Et in presenti genium quoque suum defraudat, nimurum de hominum salutem
quam cibo corporis sollicitus. Id vero consolatores plurimi seruit in tentationibus, quando nulla
minus cura esse, sacra per suadere conatur. Si enim tanto studio inter infestissimos hostes Christi
sus est, quis ipsum officium immemoremputat erga eos, quis illius salutem ejurunt atq[ue] stolidi hos
potissimum ad se inuitat, & iisdem omnibus regni celorum thesaurorum pollicetur. Interim Christi
etiam in exemplum trahi debet, ut quicunque munus aliquod sibi a Deo commissum esse sentiat, sed
non minori studio & diligentia exequantur. Maledictus enim a propheta pronunciatur, qui bona
opus Domini maligne, Ierem. 49. Pertinet ergo hoc ad ministros verbi, qui & ipsi omnibus aperi-
bus postpositus toti in hoc incumbere debent, ut quam plurimos Christi luciferas, & in Christi
glorificatione eos seruent, quos iam luciferas vident. Idem magistratus facere decet, quos Dei pater-
clesia nutritios constituit, & qui officij sui praeclara exempla habent in Davide, Ezechias, Ioseph
stantino, Theodosio & alijs horum similibus, quorum fidem tum sacra tum ecclæsistica historiæ
brat. Nec minus hoc ad patres familiæ pertinet, qui similiiter suis Deo consecrati, & in illius cogni-
tione instituti debent. Ad hinc incurabilis ferè nostri seculi corrupcio eluet, quando plerique ministrorum
mundo plus sati addiciti, officium negligunt, magistratus religionis causam ubil ad seperatio-
re arbitrantur, patres familiæ vero solis opibus & honoribus accumulandis intenti sunt, intermix-
tur ergo salutis cura, extinxitque fides, perit religio, & his sublati immate grossanius viciusque
sædē in grato mundo interuum afferent.

Sicut

*Christi studia
pro nostra
salute.*

Marc. 2.

Ioan. 4. 6.

Isaie 55.

Ioan. 7.

Matth. 11.

Isaie 49.

Deut. 6.

Psalms. 78.

Secundo populi studium obseruari meretur, qui Christum pasim sequitur, & ad illum tempore populi Christi
iam incommodissimo confluit. Aliud enim illos posse Sols occasum venisse audiuius: hic vero eo secessit. Ita
tempore, quando cibus sumitur, ad illum congregantur. Unde pater, illos non vulgari doctrina Christi Marc. 2.
fui & salutis desiderio inflammatos fuisse, quales sectatores ille omnino requirit. Et qui tales sunt, Matth. 5.
facile omnia incommoda, labores, molestias & sumpitus superant, dummodo Christum apprehende- Matth. 13.
re, & preciosam illam margaritam regni celorum conseruant, propter quam omnia diuendi &
relinqui debent. Esi vero isti in hoc peccent, quod postea languidores facti, cursum hunc non con-
sumant, suo camen exemplo eos arguant, qui Christi nomine nihil vel facere vel pati volunt, & in-
terdum conciones sacrae sunt, conuicia agitant, sic impura carnis & voluptatum studia regno
Dei anteponunt.

Terter non frustra factum putabimus, quod a suis familiaribus curatur Christus, ne deficiat,
curatur. Aquifacile illi fuisset seipsum divina virtute sustentare, qua prius in deserto per dies quadragesima
senatus fuerat. Sed ita & assumptio humana natura & veritatem testari, & simul pietatis officia com- Marc. 1.
mendare voluit, qui ius ex communisensu & natura lege debemus, qui pro nobis laborant. Qua in Matth. 4.
plurimum peccant, qui vel ministris verbi vel magistris quietem & otium honestum inui-
dens, quo illos recreari necesse est. Peiores vero sunt, qui aliqui plus sati granatos magis onerant,
quod illis noncurarunt & sollicitudinem auctoriter sunt. Damnantur liberi, qui malam gratiam
suis parentibus referunt. At quando magis dammandi, qui patria parres improbe granant, & illis
nabigrati sunt, per quos in Christo regenerantur? Atamen quibus hoc experiri datur, consola- Cor. 4.
tur si hoc dicunt. Ut enim non defuerunt Christo, qui nimis laboranti manus supponerent;
ne quis semper aliquos Deus excusat, qui laboribus succumbentes pios officia subleuant, cuius rei
exempla in Apostolorum & primis ecclesiis historijs pasim occurunt. Vide Pauli capri histori-
um, & admirabilem Dei curam, qua suos inter huius seculi labores prosequitur, miraberis. Actor-
v. 10. ad finem.

Hic autem hominum iudicia de Christo Marcus subiicit, quae varia suisse constat. Nam ut Mat- Diuersa homi-
thae habet, populus Deum glorificauit. At scribae, qui ex Hierosolymis descendebant, illius mira- num de Christo
vilia improbe calumnianter. Beelzebul habebant inquietum) & per principem demoniorum ejicte demo- iudicia.
niam. Nec temere amotatur, Hierosolymitanos suisse, qui hoc fecerunt. Hierosolymis enim templum
& schola, a deo sancta religione sedes erat, & qui illi erant scribile, summam apud omnes pie-
tati & eruditiois existimationem sustinebant. At ipsi Christum non agnoscunt, sed hostiliter perse-
quuntur, & omnia illius calumniantur. Causam alibi Christus indicat, quod nimis priuati com- Ioan. 5.
modi & honoris studiosores, Dei gloriam & publicam totius populi salutem faciliter negligerent. Quid
negirum facit, si hodie de Christi doctrina iniquissime iudicent, qui Christiani orbis lumina & Mat. 15. et 23.
columnae esse videntur: quales sunt, pontifices, Cardinales & episcopi, quando illorum iisdem affectibus
deci, nemo negare potest. Quin Dei consilium agnoscamus, qui mysteria haec parvulis revelare, sa-
pientes vero & autoritate praeditos celare solet. March. 11. i. Cor. 11.

Porro quid auctiue agant scribile isti videntur meritis. Factum ipsum negare non possunt, nec etiam Asitia scribae
in malum per se culpare, vel ut vulgare & leviculum contemnere. Quid ergo? Christo illius gloriam
impire, & alio transference conantur. Est hoc per se iniquum, suum feliciter honorem alicui negare. At-
temen hoc ipsi non contenti, diabolo ascribunt, quod diuina virtutis opus esse communis sensus doce- rum in Christo
bat, sic Christum magia & beneficij crimen suspectum reddere conantur. Patet hinc quantum pos-
sunt illi odium, & quanta si diaboli membris suis astaria. Scit ille se malum, Deum autem
bonum esse, nec illud impudenter negat. Ut vero incautos decipiatur, quod Dei est sibi, & quod ipsi pro-
prium est. Deo tribuit, & hoc ipso sit atagmate olim aduersus primos parentes pugnauit, dum se il-
lum amansissimum, Deum vero inimicu & odij plenum fuisse, qui arboris scientia fructum non
alio de causa prohibuerit, quam ne Dii similes efficerentur. Hoc ipsum in praesenti facit, & etiam
hodie Iudei videntur, qui Christi miracula per incantationes facta esse nugantur. Et tantu sunt odij
veritatis vires, ut qui illud semel animo conceperunt, non vereantur ipsi quoque, diabolo accepit fer-
re, quod reuera Dei opus est. Quid enim hodie aliud faciunt, qui Evangelium persequuntur? Si enim
per hoc superstitiones & omnis generis sceleris arguantur, doceatur autem vera in Deum fides &

Matth. 15. et 23.

Asitia scribae
rum in Christo
calumniantur.

religio pura & pleriq. efficacem diuini verbi operationem sentiant, & illi cedere incipiunt: mes audiuntur, qui Euangeli praecones malo demone agiri dicant, qui illis & rerum agendarum consu& verba suggesterat, quibus simplices & incavtos decipiunt. Vel cum Euangeli doctrinam per fidem nare, aut idoneis rationibus confutare non possint, saltem hoc nomine diabolicalm esse dicunt, quidam fidiorum & concencionum causa sit. Ita vero id, cuius ipsimet authores sunt, dum pessimos carnae & eti sequuntur, Euangeli Christi tribuunt, sibi ipsi vero eam laudem vendicant, quod pacis & cordiae studio teneantur, cum illos dies & noctes vel alius quam aedes & innocentes longinquo festonem mediari constet. At quam facile sit ilorum calumnias confutare, ex Christi responsione patet. Discamus nos Christi bonitatem & salutificam potentiam agnoscere, nec moueri impiorum lumen. Discepibus illas dominus, & (ut propheta inquit) impetratis conuinctem legem, quae aduersus ipsum & ecclesiam surrexerit. Ipsi debetur benedictio, honor, gloria & potestiam numerum. Amen.

H O M I L I A . X X V I I .

Et illis ad se uocatis, per parabolas loquuntur ipsi: Quomodo potest satanas satanam ejercere? Etsi regnum aduersus seipsum diuins fuerit non potest stare regnum illud. Et si domus contra semetipsum diuina ueritatem, non potest stare domus illa. Et si satanas insurrexit aduersus semetipsum & diuins est, non potest stare, sed finem habet. Non potest quis quam uasa fortis, ingressus in domum ipsius, diripere, nisi prius fortem ligarit, & tunc domum ipsius diripiet.

Argumentum
et usus pre-
sentis loci.

Matth. 10.

Christus scri-
bas calumniato-
res ad se uocat.
Matth. 12.

Num. 12. ¶¹⁶

Rom. 9.10.

Patientia Chri-
stiane ratio &
modus.

Quemadmodum saluator noster Jesus Christus, quam diu in terris versatus est, uenienti fuit, ut tum doctrina tum miraculum quam plurimos luciferasse: Ita nunguam tam querunt ipsius hostes, quibus hoc summa studium fuit, ut illum vel omnino perderent, vel scilicet pulo iniurum & exosum redderent. Exempla eius rei multa a hucusq. iudicium, inter quea cum primo memorabile est, quod in praesenti historia habetur. Cum enim docendo ed. yisque perseneret, nam mi deliquum passurus videretur, & simul demoniacum quandam mutum & cunctum miraculorum rauisse, iam q. populus diuinum in illo potentia agnosceret & palam prædicare inciperet; mos post eruperunt, qui omnia ista improbae calumnias sunt, & Christum in miraculis etendis diabolice ueritate adiuuari dixerunt. Quam calumniam propter nos ille sustinere voluit, quod minus offendit, si hodie quoq. vel doctrinam Christi, vel illius ministros similibus conuictis ait, criminis prævidemus. Si enim ipsum patrem familiam vocarunt Beelzebul, quanto magis donos illius? Unde deamus autem in praesenti, ut impudentem hostium calumniam Christus excepterit & confutet, discamus inde, quid nos quoq. si quid huic simile accidit, facere conueniat.

Primum occurrit, quod scribas ad se vocasse dicitur, cum illorū cogitationes (vt Matthaeus) & infidelia consilia non ignoraret. Ecce quia non modo rudes, veruemeitiam veritatis odio emittentes, cæcatos videbant, parabolis est vulgo despiciens illos non tam confutat, quam amicè instituit. Vnde iuuatu dignissimum est, quod cum multa admodum patienter ferre solitus fuerit, praesentem tam hanc calumniam minime disimulandam esse putaret. Causa est, quid non tam suam ipsius præfatum quam veritatis causam petat, adeoq. publicam populi salutem periclitari videret. Sic Moyses, quando fuerit simus virorum suis scribitur, acerrimè aduersus Coritos, suam autoritatem defendens, quod Rempub. diuinum ius institutum euertere conabantur. Et Paulus, cum pro hostibus suis iudeis dies noctes orares, & pro illis anathema fieri cuperes, idem tamen pro sui Apostolatu dignitatem non mel magna cum contentione dimicauit, eo quod in ipsius persona Euangeli doctrina propagaretur. Quibus exemplis admonemur, qui nam patientia Christiana limites sunt & termini. Patientem, quando nostra res agitur, nec priuatas causas ex vindicta cupiditate aut ambitione pertinaciter perseguamur. Quando autem per nostrum latum Dei gloriam & veritatis doctrinam peruidemus, tunc omnes vires exertenda sunt, ut nostra innocentia afferamus. Maior enim gloria Diuina habet